

'דם חכם' – פרק ראשון

הייזל מוֹטְס ישב נטוי קדימה על מושב הרכבת המרופד בקטיפה ירוקה, רגע מביט בחלון כשוקל את האפשרות לקפוץ החוצה, ורגע שולח מבט לאורך המעבר אל קצהו האחר של הקרון. הרכבת דהרה דרך צמרות עצים שנסוגו במרווחים וחשפו את השמש שניצבה, אדומה מאוד, על קצהו של החורש המרוחק ביותר. קרוב יותר, התעקלו והתעמעמו השדות החרושים והחזירים המעטים שחיטטו בתלמים נראו כמו אבנים גדולות מנומרות. גברת וֹלִי בִּי היצ'קוק, שישבה מול מוֹטְס במשבצת המושבים, אמרה שהיא חושבת ששעת הערב המוקדמת, כמו זאת, היא הזמן היפה ביותר של היום ושאלה אותו אם אינו חושב כך. היא היתה אישה שמנה בעלת צווארונים וחפתים ורודים ורגליים דמויות אגסים שהתלכסנו ממושב הרכבת ולא נגעו ברצפה.

הוא הביט בה שנייה, ובלי להשיב רכן קדימה וחזר ונעץ מבט בקצה המעבר. היא הסתובבה לראות מה יש שם מאחור אבל לא ראתה אלא ילד שמציץ מאחורי אחת ממשבצות המושבים, והלאה ממנו, בקצה הקרון, את השרת פותח את הארון שאוחסנו בו הסדינים.

"אני מתארת לי שאתה נוסע הביתה," אמרה וחזרה ונפנתה אליו. לא נראה לה שגילו עולה בהרבה על עשרים, אבל על ברכיו היתה מונחת מגבעת שחורה נוקשה רחבת שוליים, מגבעת שהיה חובש מטיף כפרי קשיש. החליפה שלו היתה בצבע כחול מסנוור ותווית המחיר עדיין מוצמדת אל השרוול.

הוא לא ענה לה ולא הסיט את עיניו ממה שהיה נשוא מבטו. השק שלרגליו היה תרמיל צבאי והיא החליטה שהוא שירת בצבא והשתחרר ועכשיו הוא נוסע הביתה. היא רצתה להתקרב אליו כדי לראות כמה עלתה לו החליפה אבל במקום זה מצאה את עצמה פוזלת לעבר עיניו, כמעט בניסיון להביט אל תוכן. הן היו בצבע קליפות פקאן ושקועות עמוק בחוריהן, ומתווה הגולגולת תחת עורו ברור ותקיף.

היא נתקפה רוגז וניתקה את תשומת לבה בכוח ופזלה אל תווית המחיר. החליפה עלתה לו \$11.98. היא הרגישה שזה מתייג אותו וחזרה והביטה בפניו כאילו עכשיו היא חסינה להן. היו לו אף כמו מקור של חנקן וקמטים אנכיים עמוקים משני צדי פיו; שערור נראה כאילו הושטח אחת ולתמיד תחת המגבעת הכבדה, אבל עיניו הן שמיקדו את תשומת לבה לאורך זמן. הן היו שקועות כה עמוק בחוריהן עד שנדמו לה כמעט כמו מעברים מפולשים המוליכים לאן שהוא, והיא רכנה עד אמצע המרווח שהפריד בין שני המושבים בניסיון להציץ לתוכן. הוא הסתובב פתאום בכיוון החלון ואז, מהר כמעט באותה מידה, חזר והסתובב אל הנקודה שמבטו היה נעוץ בה מלכתחילה.

מושא מבטו היה השרת. קודם לכן, כשעלה הייזל על הרכבת, השרת ניצב בין שני הקרונות – גבר עב-בשר בעל ראש צהוב, קרח ועגול. הייזל נעצר ועיני השרת פנו אליו ובחזרה, הצביעו לאיזה קרון עליו להיכנס. כשלא נכנס אמר השרת "שמאלה", בעצבנות, "שמאלה", והייזל המשיך ללכת. "כן", אמרה גברת היצ'קוק, "אין כמו הבית".

הוא זרק בה מבט וראה את מישור פניה האדמדמות מתחת לכיפת שיער בצבע של שועל. היא עלתה לפני שתי תחנות. הוא לא ראה אותה מעולם קודם לכן. "אני חייב לגשת אל השרת", אמר. הוא קם ממקומו והלך אל קצה הקרון, ששם התחיל השרת להכין דרגש לשינה. הוא נעצר לידו ונשען על זרוע מושב, אבל השרת לא הסתכל עליו. הוא היה עסוק בשליפת דופן של משבצת המושבים המרוחקת.

"כמה זמן לוקח לך להציע מיטה אחת?"

"שבע דקות", אמר השרת בלי להביט בו.

הייזל התיישב על זרוע המושב. "אני מאיסטרוד", אמר.

"זה לא על הקו הזה", אמר השרת. "אתה לא על הרכבת הנכונה".

"אני נוסע העירה", אמר הייזל. "אמרתי שגדלתי באיסטרוד".

השרת לא אמר דבר.

"איסטרוד", אמר הייזל, בקול רם יותר.

השרת משך את התריס כלפי מטה בבת-אחת. "אתה רוצה את המיטה שלך מסודרת עכשיו, או שאתה סתם עומד פה?" שאל.

"איסטרוד", אמר הייזל. "ליד מְלִסִי".

השרת משך צד אחד של המושב והשטיח אותו. "אני משיקגו", אמר. הוא משך והוריד את הצד האחר. כשהתכופף, הגיח עורפו החוצה בשלושה קפלים תפוחים.

"כן, בטח," לכסן אליו הייז מבט ידעני מלגלג.

"הרגליים שלך באמצע המעבר. מישהו ירצה לעבור כאן," אמר השרת, הסתובב בפתאומיות והשתפשף בו כשחלף על פניו.

הייז קם ממקומו ונשאר עומד כמה שניות. הוא נראה כאחוז בחבל שתפוס באמצע גבו ומחובר אל תקרת הרכבת. הוא צפה בשרת שנע בטלטה מבוקרת עדינה לאורך המעבר ונעלם בקצה האחר של הקרון. הוא ידע שהוא כושן ממשפחת פֶּאָרַם מאיסטרוד. הוא חזר אל משבצת המושבים שלו והתקפל לתנוחה שמוטה והציב רגל אחת על צינור שנמתח מתחת לחלון. איסטרוד מילאה את ראשו ואז יצאה החוצה אל מעבר לו ומילאה את המרחב שהשתרע מן הרכבת וחצה את השדות הריקים המחשיכים. הוא ראה את שני הבתים ואת הדרך בצבע החלודה ואת בקתות הכושים המעטות ואת האסם האחד והדוכן עם מודעת הפרסומת לטבק הרחה CCC המתקלפת על צדו.

"אתה נוסע הביתה?" שאלה גברת היצ'קוק.

הוא הביט בה בחמיצות ולפת את המגבעת השחורה בשוליה. "לא, אנ'לא," אמר באנפוף חד וגבוה של טָנְסִי.

גברת היצ'קוק אמרה שגם היא לא. היא סיפרה לו שהיתה מיס וְדֶרְמַן לפני שהתחתנה וכי היא נוסעת לפלורידה לבקר את בתה הנשואה, שרה לוסיל. היא אמרה שנראה כאילו אף פעם לא היה לה זמן לצאת לנסיעה כל כך רחוקה. איך שהדברים קרו, אחד אחרי השני, נראה כאילו הזמן רץ כל כך מהר שאת כבר לא יודעת להגיד אם את צעירה או זקנה.

הוא חשב שאם היא תשאל אותו הוא דווקא ידע להגיד לה שהיא זקנה. אחרי זמן-מה הוא הפסיק להקשיב לה. השרת חזר לאורך המעבר ולא הביט בו. גברת היצ'קוק איבדה את חוט המחשבה שלה. "אני מתארת לי שאתה בדרך לבקר מישהו?" שאלה.

"אני נוסע לטולקינסם," אמר ומעך את גופו לתוך המושב והביט בחלון. "לא שאני מכיר שמה מישהו אבל אני יעשה כמה דברים.

"אני יעשה כמה דברים שבחיים לא עשיתי," אמר ונתן בה מבט מלוכסן ופיתל קלות את פיו.

היא אמרה שהיא מכירה אחד אלברט סְפֶרְקֶס מטולקינְם. היא אמרה שהוא גיס של גיסתה ושהוא...

"אנ'לא מטולקינְם", אמר. "אמרתי שאני נוסע לשם, זה הכל". גברת היצ'קוק פתחה שוב את פיה לדבר אבל הוא קטע אותה ואמר, "השרת הזו גדל באותו מקום שאני גדלתי אבל הוא אומר שהוא משיקגו".

גברת היצ'קוק אמרה שהיא מכירה איש אחד משי...

"לנסוע לפה או לשם זה אותו הדבר", אמר. "זה כל מה שאני יודע".

גברת היצ'קוק אמרה נו איך שהזמן רץ. היא אמרה שלא ראתה את הילדים של אחותה חמש שנים והיא לא יודעת אם היא תכיר אותם אם תראה אותם. הם שלושה, רוֹי, בְּאָר, וג'ון וְזֶלִי. ג'ון וְזֶלִי בן שש והוא כתב לה מכתב, מְאָאבּוּפָה יקרה. הם קוראים לה מאמאבובה ולבעלה פְּאָאבּוּב...
"אני מניח שאת חושבת שנגאלת", אמר.

גברת היצ'קוק אחזה בצווארון שלה.

"אני מניח שאת חושבת שנגאלת", חזר.

היא הסמיקה. כעבור שניה אמרה כן, החיים הם השראה ואז אמרה שהיא רעבה ושאלה אותו אם הוא לא רוצה ללכת למסעדה. הוא חבש את המגבעת השחורה האימתנית ויצא מן הקרון בעקבותיה.

קרון המסעדה היה מלא ואנשים חיכו בכניסה. הוא וגברת היצ'קוק עמדו בתור חצי-שעה, התנוודדו במעבר הצר וכל כמה דקות נצמדו אל הקיר לפנות דרך לזרזיף אנשים. גברת היצ'קוק שוחחה עם אישה שעמדה לצדה. הייזל מוֹטְס הביט בקיר. גברת היצ'קוק סיפרה לאישה על בעלה של אחותה, שעובד במפעל המים העירוני בטוֹלְאֶפּוֹלְס, אלבמה, והאישה סיפרה על בן-דוד שהיה לו סרטן בגרון. לבסוף הם הגיעו כמעט אל הכניסה למסעדה ויכלו לראות מה קורה בפנים. היה סדרן שהפנה אנשים למקומות ונתן להם תפריטים. הוא היה גבר לבן בעל שיער שחור משומן ומראה שחור משומן לחליפה שלו. הוא נע כמו עורב, זינק משולחן אל שולחן. הוא סימן לשני אנשים והתור זז קדימה כך שהייזל וגברת היצ'קוק והאישה שאתה שוחחה היו הבאים בתור להיכנס. כעבור רגע יצאו עוד שני אנשים. הסדרן אותת וגברת היצ'קוק והאישה פסעו פנימה והייזל בעקבותיהן. האיש עצר אותו ואמר, "רק שניים", והדף אותו בחזרה אל הפתח.

פניו של הייז נצבעו באדום מכוער. הוא ניסה לתפוס מקום אחרי הבא בתור ואז ניסה להידחק דרך התור כדי לחזור אל הקרון שממנו בא אבל יותר מדי אנשים הצטופפו בכניסה. הוא נאלץ לעמוד שם בעוד כל הסובבים מביטים בו. במשך זמן מה לא יצא איש. לבסוף קמה אישה בקצה המרוחק של הקרון והסדרן הקפיץ את ידו. הייז היסס וראה את היד קופצת שוב. הוא התנדד לאורך המעבר ובדרכו נתקל בשני שולחנות וידו נרטבה בקפה של מישהו. הסדרן הושיב אותו עם שלוש נשים די צעירות לבושות כמו תוכים.

ידיהן נחו על השולחן, אדומות ומחודדות בקצוות. הוא התיישב וניגב את ידו במפה. הוא לא הסיר את המגבעת. הנשים כבר גמרו לאכול ועישנו סיגריות. כשהתיישב, הן השתתקו. הוא הצביע על הדבר הראשון בתפריט והסדרן, שניצב מעליו, אמר, "תרשום את זה, ילדון, וקרץ לאחת הנשים; היא פלטה צליל דרך האף. הוא רשם והסדרן לקח את זה והלך. הוא ישב והביט קדימה, עגמומי ומרוכז, בצוואר האישה היושבת מולו. מפעם לפעם היתה ידה האוחזת בסיגריה חולפת על פני הכתם שעל צווארה; היא היתה נעלמת משדה הראייה שלו ואז חולפת שוב, בדרכה למטה אל השולחן; בתוך שנייה היה קו ישר של עשן נושב לו בפרצוף. אחרי שהעשן נשב עליו שלוש או ארבע פעמים, הוא הביט בה. היה לה מבט חצוף של תרנגולת מפוטמת ועיניים קטנות שהיו נעוצות היישר בו.

"אם את נגאלת," אמר, "אז אני הייתי מוותר על זה". אחר כך הפנה את ראשו אל החלון. הוא ראה את הבכואה החיוורת שלו עם החלל האפל הריק שבחוף חודרת פנימה. קרון מטען חלף ברעם וקצץ את החלל הריק לשניים, ואחת הנשים צחקה.

"את חושבת שאני מאמין בישוע?" אמר כשהוא רוכן כלפיה ומדבר כמעט כאילו נעתקה נשימתו. "אז התשובה היא לא אפילו אם הוא היה קיים. אפילו אם הוא היה ברכבת הזאת."

"מישהו אמר שאתה חייב?" שאלה בקול ארסי של החוף המזרחי. הוא נרתע לאחור.

המלצר הביא את ארוחתו. בתחילה הוא אכל לאט ואז מהר יותר בעוד האישה מתרכזת בצפייה בשרירים הבולטים על לסתו כשהוא לועס. הוא אכל משהו מנומר, עם ביצים וכבדים. הוא גמר לאכול ושתה את הקפה שלו ואז הוציא את כספו. הסדרן ראה אותו אבל לא ניגש לסכם את

החשבון. כל אימת שחלף על פני השולחן היה קורץ לאישה ונועץ מבט בהיזיו. גברת היצ'קוק והאישה כבר גמרו לאכול ונעלמו. לבסוף ניגש האישה לחשב את הסכום. היזיו תחב את הכסף לידו ואז נדחק אל מעבר לו ויצא מן הקרון.

זמן מה הוא עמד בין שני קרונות רכבת היכן שהיה אוויר רענן איכשהו וגלגל סיגרייה. ואז עבר השרת בין שני הקרונות. "הי אתה פֶּאָרְם", קרא. השרת לא נעצר.

היזיו נכנס אל הקרון בעקבותיו. כל דרגשי השינה היו מוצעים. האישה בתחנה במלסי מכר לו דרגש היות שלדבריו בקרונות הרגילים הוא ייאלץ לשבת זקוף כל הלילה; הוא מכר לו דרגש עליון. היזיו ניגש אליו ומשך את התרמיל שלו למטה והלך אל שירותי הגברים והתכונן ללילה. הוא היה מלא מדי ורצה להזדרז ולהיכנס אל הדרגש ולשכב. הוא תכנן לשכב שם ולהשקיף החוצה מן החלון ולצפות בנוף הכפרי החולף על פני הרכבת בלילה. שלט הורה לקרוא לשרת כדי שיכניס אתכם אל הדרגשים העליונים. הוא תחב את התרמיל למעלה בתוך הדרגש ואז הלך לחפש את השרת. הוא לא מצא אותו בקצה אחד של הקרון ופנה ללכת אל הקצה האחר. כשעקף את הפינה הוא נתקל בחפץ כבד וורוד; החפץ גנח ורטן, "גולם!". זו היתה גברת היצ'קוק בחלוק ורוד, שערה פיתולים-פיתולים סביב ראשה. היא פזלה לעברו בעיניים מצומצמות, כמעט עצומות. סיקוסי השיער מסגרו את פניה כמו פטריות-רעל כהות. היא ניסתה לעבור על פניו והוא ניסה להניח לה לעשות זאת אבל שניהם זזו לאותו צד פעם אחר פעם. פניה האדימו כמו סלק להוציא סימנים קטנים לבנים שלא התחממו. היא הקשיחה את גופה ונעצרה ואמרה, "מה הבעיה שלך?" הוא חמק על פניה וזינק לאורך המעבר והתנגש בשרת כך שהשרת נפל ארצה.

"אתה צריך להכניס אותי לדרגש, פֶּאָרְם", אמר.

השרת התרומם והתנודד לאורך המעבר וכעבור רגע התנודד בחזרה, בפנים קפואות, והסולם בידו. היזיו עמד וצפה בו כשהציב את הסולם, ואז החל לטפס. בחצי הדרך למעלה הוא הסתובב ואמר, "אני זוכר אותך. אבא שלך היה כושון בשם קָאש פֶּאָרְם. ואתה לא יכול לחזור לשמה, וגם אף אחד אחר לא, גם אם הם היו רוצים".

"אני משיקגו", אמר השרת בקול נרגז. "השם שלי לא פֶּאָרְם".

"קָאש מת", אמר היזיו. "הוא נדבק בכולרה מחזיר".

זוויות הפה של השרת נמשכו למטה בבת-אחת והוא אמר, "אבי עבד ברכבת".

הייו צחק. השרת משך את הסולם בבת-אחת בתנועה חדה של זרועו ששלחה את הבחור הנאחז בשמיכה לתוך הדרגש. הוא שכב על בטנו כמה דקות ולא זז. כעבור זמן מה הוא התהפך ומצא את מתג התאורה והביט סביבו. לא היה חלון. הוא היה מסוגר בתוך הדבר הזה פרט לחלל קטן מעל הווילון. תקרת הדרגש היתה נמוכה ומעוקלת. הוא שכב והבחין שהתקרה המעוקלת נראית כאילו אינה סגורה לגמרי; היא נראתה כהולכת ונסגרת. הוא שכב שם זמן מה בלי לזוז. משהו היה תקוע לו בגרון כמו ספוג בטעם ביצה; הוא לא רצה להסתובב מתוך פחד שזה עלול לזוז. הוא רצה שהאורות יכבו. הוא הושיט את ידו למעלה בלי להסתובב וגישש למצוא את הכפתור ולחץ עליו והחושך צלל עליו ואז נמוג קצת באור מן המעבר שחדר בעד שלושים הסנטימטרים של החלל שנשארו פתוחים. הוא רצה שיהיה חושך גמור, הוא לא רצה אותו מדולל. הוא שמע את צעדי השרת הפוסע במעבר, ננעצים ברכות בשטיח, הולכים וקרבים בקצב אחיד, משתפשים בוילונות הירוקים ונמוגים בכיוון ההפוך אל מחוץ לטווח השמיעה. ואז, כעבור זמן מה, כשכמעט נרדם, היה נדמה לו ששמע אותם שוב בדרכם חזרה. הווילונות שלו רטטו והצעדים נמוגו.

בהיותו חצי-ישן חשב שהוא שוכב בתוך משהו דומה לארון-מתים. ארון המתים הראשון שראה עם מישהו בתוכו היה של סבו. הם החזיקו את הארון פתוח בעזרת גזר עץ-בערה בלילה שבו הוא היה מונח בבית עם הזקן בתוכו, והייו צפה בו מרחוק וחשב: הוא לא ייתן להם לסגור את זה עליו; כשיגיע הזמן המרפק שלו יקפוץ לתוך הסדק. סבא שלו היה מטיף נודד, זקן נרגן שסבב בין שלושה מחוזות כמו צרעה עוקצנית כשישוע טמון בראשו כמו עוקץ. כשהגיע הזמן לקבור אותו, הם סגרו את מכסה הארון ללא התנגדות מצדו.

פעם היו להייו שני אחים צעירים ממנו; האחד מת בינקותו והונח בארון קטן. האחר נפל לפני מכסחת דשא בהיותו בן שבע. גודל הארון שלו היה כמחצית גודלו של ארון רגיל, וכשסגרו אותו רץ הייו וחזר ופתח אותו. אמרו שזה מפני שלכו נשבר בגלל הפרדה מאחיו, אבל זה לא היה נכון; זה היה מפני שהוא חשב, מה היה קורה אם הוא היה בתוכו והיו סוגרים אותו בפנים.

עכשיו הוא ישן וחלם שהוא נוכח שוב בקבורה של אביו. הוא ראה אותו קמור גב בעמידת ארבע בארון המתים שלו, נישא כך אל בית הקברות. "אם אני יחזיק את התחת שלי באוויר," הוא שמע את הזקן שלו אומר, "אף אחד לא יצליח לסגור עלי שום דבר," אבל כשהביאו את הארון אל הקבר החפור הם שמטו אותו פנימה בקול חבטה ואביו השתטח כמו כל אחד אחר. הרכבת הקפיצה וטלטלה אותו וכשחזר והיה ער למחצה הוא חשב, בטח היו אז עשרים וחמישה איש באיסטרוד, שלושה מוטסים. עכשיו אין יותר מוטסים, אין יותר אשפילדים, אין יותר פֶּלִיִּסְנְגִימִים, פִּיִּים, ג'קסונים... או פֶּאָרְמִים - אפילו כושונים לא רוצים את המקום הזה. כשפנה בדרך ראה באפלה את החנות הסגורה בקרשים ואת האסם נטוי על צדו ואת הבית הקטן שחצי ממנו נסחב, המרפסת נעלמה ובחדר הכניסה אין רצפה. זה לא היה כך כשהוא היה בן שמונה-עשרה ועזב את המקום. אז היו שם עשרה אנשים והוא לא שם לב שהצטמצם מאז ימי אביו. הוא עזב את המקום כשהיה בן שמונה-עשרה מאחר שנקרא לצבא. תחילה חשב לירות לעצמו ברגל ולא ללכת. הוא יהיה מטיף כמו סבו ומטיף תמיד יכול להסתדר בלי כף רגל. כוחו של מטיף הוא בצוואר ובלשון ובזרוע. סבו נדד בין שלושה מחוזות במכונת הפורד שלו. כל שבת רביעית הוא היה נוהג לאיסטרוד כאילו בא בדיוק בזמן להציל את כולם מן הגהינום, ופתח בצעקות עוד לפני שפתח את דלת המכונת. אנשים נאספו סביב הפורד שלו היות שנראה היה כאילו הוא מאתגר אותם לעשות כן. הוא היה מטפס על החרטום שלה ומטיף מעליה ולעתים היה מטפס על הגג וצועק עליהם משם. הם כמו אבנים! היה צועק. אבל ישוע מת כדי לגאול אותם! ישוע היה כל כך רעב לנשמות, עד שמת, מוות אחד למען כולם, אבל הוא היה מוכן למות את המוות של כל נשמה למען אחת! האם הם מבינים את זה? האם הם מבינים שלמען כל נשמת אבן, הוא היה מוכן למות עשר מיליון מיתות, היה נותן שימתחו את הזרועות שלו ואת הרגלים שלו על הצלב וימסמרו אותן עשר מיליון פעם למען אחד מהם? (הזקן היה מצביע על נכדו, הייז. הוא זלזל בו במיוחד כי פניו של הילד היו חזרה כמעט מדויקת של פניו שלו ונדמו כלועגים לו). האם ידוע להם שאפילו למען הילד הזה שמה, למען הילד המרושע החוטא החסר-שכל שעומד שמה עם הידיים המלוכלכות שהוא קופץ ופותח אותן משני הצדדים ישוע היה מת עשר מיליון מיתות לפני שהיה נותן לו לאבד את הנשמה? הוא היה רודף אחריו

על מי החטא! יש להם בכלל ספק שישוע מסוגל ללכת על מי החטא?
הנער הזה נגאל וישוע לעולם לא היה עוזב אותו. ישוע לעולם לא היה נותן
לו לשכוח שהוא נגאל. מה החוטא חשב שיצא לו מזה? בסוף ישוע היה
משיג אותו!

לנער לא היה צורך לשמוע את זה. כבר היה בתוכו שכנוע עמוק שחור
וחסר מלים שהדרך להימנע מישוע היא להימנע מחטא. בגיל שתיים-עשרה
כבר ידע שיהיה מטיף. מאוחר יותר הוא ראה את ישוע עובר מעץ לעץ
בשולי תודעתו, דמות פראית ממורטטת מאותתת לו להסתובב ולבוא אליו
אל החושך ששם הוא לא ירגיש בטוח במדרך כף רגלו, ששם ייתכן שהוא
ילך על המים בלי לדעת את זה ופתאום הוא ידע את זה ויטבע. המקום
שרצה להישאר בו היה איסטרוד כששתי עיניו פקוחות, וידיו תמיד
מתעסקות בדבר המוכר, ורגליו על השביל המוכר, ולשונו אינה משוחררת
מדי. כשמלאו לו שמונה-עשרה והוא נקרא לצבא, הוא ראה את המלחמה
כתחבולה להוליך אותו אל הפיתוי, והיה יורה בכף רגלו אלמלא בטח
בעצמו שיחזור כעבור כמה חודשים, בלתי מושחת. היה לו אמון מלא
בכוחו לדחות את הרע; זה היה משהו שירש, כמו שירש את פניו, מסבו.
הוא חשב שאם הממשל לא יסיים את הקשר אתו תוך ארבעה חודשים,
ינטוש בכל זאת. הוא חשב אז, כשהיה בן שמונה-עשרה, שיקדיש להם
ארבעה חודשים בדיוק מזמנו. למעשה עברו ארבע שנים; הוא לא חזר,
אפילו לא לביקור.

הדברים היחידים שלקח אתו מאיסטרוד לצבא היו כרך ביבליה שחור וזוג
משקפיים במסגרת כסף, שהיו שייכים לאמו. הוא ביקר בבית-ספר כפרי
ששם למד קרוא וכתוב אבל שמוטב לו להימנע מזה; הביבליה היתה הספר
היחיד שקרא. הוא לא קרא בו לעתים קרובות אבל כשאכן קרא הוא הרכיב
את המשקפיים של אמו. הם עיפו את עיניו כך שכעבור שעה קלה תמיד
נאלץ להפסיק. הוא התכוון לומר לכל אחד בצבא שיזמין אותו לחטוא
שהוא מאיסטרוד, טנסי, ושהוא מתכוון לחזור לשם ולהישאר שם, שהוא
עתיד להיות מטיף של הבשורה ושהוא לא ירשה לא לממשל ולא לשום
ארץ נוכריה שאליה יישלח להטיל קללה על נשמתו.

אחרי שבועות ספורים במחנה כשכבר היו לו כמה חברים – הם לא היו
ממש חברים אבל הוא היה חייב להיות אתם – הוצעה לו ההזדמנות
שחיכה לה; ההזמנה. הוא הוציא מכיסו את המשקפיים של אמו והרכיב

אותם. ואז אמר להם שלא יצטרף אליהם, לא תמורת מיליון דולר ולא תמורת כסת נוצות לישון עליה; הוא אמר שהוא מאיסטרוד, טנסי, ושהוא לא ירשה לא לממשל ולא לשום ארץ נוכריה שאליה... אבל קולו נסדק והוא לא סיים. הוא רק נעץ בהם מבט, ניסה להקשיח את פניו. חבריו אמרו לו שלאף אחד לא אכפת מהנשמה המקוללת שלו חוץ אולי מהכומר והוא הצליח להשיב ששום כומר שמקבל הוראות משום אפיפיור לא יתעסק בנשמה שלו. הם אמרו לו שממילא אין לו נשמה והסתלקו לבית-הזונות שלהם.

לקח לו הרבה זמן להאמין להם כי הוא רצה להאמין להם. כל מה שרצה זה להאמין להם ולהיפטר ממנה אחת ולתמיד, והוא ראה כאן את ההזדמנות להיפטר ממנה בלי להשחית את עצמו, להמיר את עצמו לשום דבר במקום לרוע. הצבא שלח אותו להקיף את חצי כדור-הארץ ושכח אותו. הוא נפצע והם נזכרו בו למשך זמן מספיק להוצאת הרסיס מחזהו – הם אמרו שהוציאו אותו אבל לא הראו לו אותו והוא חש שזה עדיין שם, חלוד, ומרעיל אותו – ואז שלחו אותו אל מדבר אחר ושוב שכחו אותו. היה לו כל הזמן שבעולם לבחון את נשמתו ולוודא שאינה שם. כשהיה משוכנע לחלוטין, הבין שזה משהו שידע תמיד. האומללות שלו היתה געגועים הביתה; לא היה לה ולא כלום עם ישוע. כשהצבא שחרר אותו לבסוף, הוא היה מרוצה מן המחשבה שעדיין אינו מושחת. כל מה שרצה זה לחזור לאיסטרוד, טנסי. הביבליה השחורה והמשקפיים של אמו עדיין היו בתחתית התרמיל שלו. הוא לא קרא עוד שום ספר, אבל החזיק בביבליה כי היא באה מן הבית. הוא החזיק במשקפיים למקרה שהראייה שלו תתעמעם אי-פעם.

כשהצבא שחרר אותו ימיים קודם בעיר רחוקה שלוש-מאות מיילים צפונית למחוז חפצו, הוא ניגש מיד לתחנת הרכבת המקומית וקנה כרטיס לְמַלְסִי, תחנת הרכבת הקרובה ביותר לאיסטרוד. אחר כך, היות שהיה עליו לחכות ארבע שעות לרכבת, הוא נכנס לחנות כלבו אפלולית. החנות היתה צרה והדיפה ריח של קרטון ונעשתה חשוכה יותר ויותר ככל שהעמיק להיכנס פנימה. הוא נכנס לעומק החנות ושם מכרו לו חליפה כחולה ומגבעת כהה. לבקשתו הכניסו את מדי הצבא שלו לשקית נייר והוא תחב אותם לפח-אשפה שבפינה. כשיצא אל האור, החליפה החדשה הפכה כחולה מסנוורת וקווי המגבעת נדמו כמתקשחים בדרך אימתנית.

בחמש אחר הצהריים הוא היה במלסי ותפס טרמפ על משאית של זרעי כותנה שהסיעה אותו יותר מחצי הדרך לאיסטרוד. את שאר הדרך הוא עשה ברגל והגיע לשם בתשע בערב, בדיוק לאחר שהחשיך. הבית היה חשוך כמו הלילה ופתוח אליו ואף על פי שראה שהגדר המקיפה אותו קרסה חלקית ושעשב בר חדר בעד רצפת המרפסת, הוא לא תפס בבת-אחת שהוא רק קליפה ריקה, שאין כאן אלא שלד של בית. הוא פיתל מעטפה והצית אותה בגפרור בוער וסבב בכל החדרים הריקים, למעלה ולמטה. כשנשרפה המעטפה כליל הוא הבעיר אחת נוספת ועבר שוב בכל החדרים. באותו לילה הוא ישן על רצפת המטבח, וקורה נפלה על ראשו מן הגג ופצעה את פניו.

לא נותר בבית דבר חוץ מארון הבגדים שבמטבח. אמו תמיד ישנה במטבח והציבה שם את ארון עץ האגוז שלה. היא שלמה תמורתו שלוש דולרים ומעולם לא קנתה לעצמה שום דבר גדול נוסף. מי שלקח את כל שאר הדברים, השאיר את הארון. הוא פתח את כל המגרות. היו שתי חתיכות של חוט קשירה במגרה העליונה ובאחרות לא היה דבר. הוא התפלא שאיש לא בא לגנוב ארון כזה. הוא לקח את חוט הקשירה וכרך אותו על רגלי הארון והשחיל אותו בחריצי קורות הרצפה והשאיר פיסת נייר בכל אחת מן המגרות: הארון בגדים הזה שייך להייל מוטס. מי שיגנוב אותו ייתפס ומות יומת.

בהיותו חצי ישן הוא חשב על ארון הבגדים והחליט שאמו תנוח טוב יותר בקברה בידיעה ששומרים עליו. אם תבוא לחפש מתי שהוא בלילה, היא תראה. הוא תהה אם היא מסתובבת בלילות ובאה לכאן לפעמים. היא תבוא עם ההבעה הזאת על הפנים, חסרת מנוחה ומחפשת; אותה הבעה שראה בעד הסדק בארון המתים שלה. הוא ראה את הפנים בעד הסדק בזמן שסגרו את המכסה מעליה. הוא היה בן שש-עשרה. הוא ראה את הצל שירד על פניה ומשך את זוויות הפה למטה כאילו לא היתה שבעת רצון בתור מתה יותר מבהיותה בחיים, כאילו עמדה לנתר ולהדוף את המכסה ולעוף החוצה ולהשביע את רצונה: אבל הם סגרו אותו. אולי היא עמדה לעוף משם החוצה, אולי היא עמדה לנתר. הוא ראה אותה בשנתו, נוראה, כמו עטלף ענק, מזנקת מתוך המכסה הנסגר, עפה החוצה, אבל הוא צנח עליה אפל, הולך ונסגר כל הזמן. מבפנים הוא ראה אותו נסגר, הולך ומתקרב, מתקרב ומסתיר את האור ואת החדר. הוא פקח את עיניו וראה אותו נסגר וניתר

לתוך הסדק ותחב דרכו את הראש והכתפיים ונשאר תלוי שם בראש
סחרחר, והאור העמום של הרכבת מגלה אט-אט את המרבד שלמטה. הוא
נשאר תלוי שם מעל לוילון של תא השינה וראה את השרת בקצהו האחר
של הקרון, דמות לבנה בחושך, עומדת וצופה בו בלי לזוז.
"אני לא מרגיש טוב!" קרא. "אני לא יכול להיות סגור בתוך הדבר הזה.
תוציא אותי!"
השרת עמד וצפה בו בלי לזוז.
"ישוע, " אמר הייז, "ישוע".
השרת לא זז. "ישוע כבר מזמן איננו, " אמר בנימה מנצחת חמוצה.

(מאנגלית: אלינוער ברגר)